

Baltijas Semkopijs.

Aystelejamās:
Balt. Seml. Administrācija, Riga, Aleksandra bulvarā № 1. un redakcija: Zelgavā, Katolu-eelā № 2. Ves tam Riga: Schilling'a, Kapteina un Lukava grāmata-bodis un pēc kopmāna Lēchendorff, pil. Kalku-eelā № 13. Jitās pilsehās: vijas grāmata-bodis. Uzlaukeem: pēc pagasta = waldehm, mahzitajeem, Stolotajeem, etc.

5. gads.

Riga, 5. septembrī.

Māksla:

Ar Peelikumu; par gadu 3 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 60 l.
Bez Peelikuma; par gadu 2 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10 l.
Par preejūtischanu ar pastu uš katru exemplari, ween' alga waj ar jeb bez Peelikuma, jamais 60 kap. par g. un 35 kap. par $\frac{1}{2}$ g. Sludinājums un peenem vijas aystelejamās veetās pret 8 kap. par fāku rindu.

№ 36.

Lihds ar Baltijas Semkopi il nedēlas išnāk Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli;

maksā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

1879.

Saimniezibas nodaka.

Kā ar petroleum lampahm ja-apeetahs.

Nelaimes gadījumi zaur petroleum lampahm noteik wiwmairak tadehk, ka ar tām neprot deesgan prahīgi apeetees. Wakarōs lampas pildot daiks neteik wijs iisdsehsta, bet arweenu tapat fahnis turor elā eepildita. Preeksch petroleum eeleeschanas fasilditā lampā, ihpachī ja petroleumis naw deesgan tihrs, fazehs gahses un auffstū petroleumu no jauna eepildot, schihs gahses teek us ahru dsihtas, kas ar tuvu esofcho leesmu sadurahs, zaur kam daudsreis ne ween lampa pahrsprahī, bet ari tuvaku stahwoschās drehbes etc. teek apfahdetas. Daudsreis lampas ari pahrsprahī, kad petroleumis ir netihrs, t. i. kad tas ar zitām elām fāmaits un tadehk loti lehti aīsdegahs. Lai nu waretu iſdibinat, waj petroleumis ir tihrs, jeb netihrs, tad tas ja-uslej us apfahdetas un wirs elas jatur eedēdīnats fehraozīnsch, bet tikai pee tam jaruhpejahs, ka pats koziņsch ar petroleumu nesadurahs. Ja nu pehz wairakreisīgas iſmehginaſchanas petroleumis nedeg, tad to war droſchi leetat, bet ja tas aīsdegahs, tad tanī atrodahs zitas elas un tamlihds tas ir nederīgs un to nedrihīst preeksch brūhka iſlestat, ja negrib apfahdetes. Tadehk kas petroleum lampu leetā, lai peenem ūchādus padomus:

- 1) ja-iſmehgina wiſupirms, waj petroleumis ir tihrs;
- 2) jagahdā par tihiu daiktū; tapat ari daiktaturetajs ja-iſtihi un ja-apfahdetas, waj debsis naw netihrs un ar tihijsamo pulveri etc. aīſtaifitee zaurumini ja-iſflauka;
- 3) ja-apgahdā peepaſigs un derigs zilinderis;
- 4) lampai elā ja-eelēj pa deenu un ja tomehr gaditos, ka elā wakarā ja-eelēj, tad wiſupirms daiks ja-iſdsehſch un uguns naw tik tuvu pee lampas jeb elas turams.

Ja ūchos padomus eewehros, tad pateesi nebuhs par nelaimes atgadijumeem ko ūhdssetees, kas daudskahrt noteik zaur nepareisu petroleum lampu ūtefahānu.

Ausu milti.

Ausu milti ir ūſiſtami kā ūpehīgalā, ūſelīgalā un ari kā mihlakā bariba preeksch muhsu mahju ūopeem. Bet ka ūchee milti ari preeksch ūlwekeem ir loti ūpehīga bariba, tas, kā ūleekahs, ir pa wiſam ūwechā ūteeta; maſakais ūchos miltus preeksch ūlweku baribas tik dauds ne-iſleētā, zif tee to nopolna. Warbūt tas noteik weenigi tadehk, ka ausu graudu ūheinalas newar no graudeem (kodola) tik weegli atſchķirt, kā pee zitas labibas p. p. pee meescheem un ūweeſcheem.

Pehz Wahzu ūimīka Liebig'a ūpreeduma ausu milti ir tik pat ūpehīgi, kā wehrschū gaļa un ūturi dauds wairak ūeelu preeksch ūaulū un muſkulu-attīhītīchānas, ne kā ūweeſchū milti. — Pehz Liebig'a ir ari profesors Forbes ar ausu milteem iſmehginaſchanas taifis un atrādis, ka tee ūturi ūeelu baroſchanas ūpehī. — Forbes ir ūahdus 10 gadus pee Edinburgas studenteeem iſmehrijs meesas garumu, ūkuhī un plēzu platumu, kā ari studentu muſkulu ūiprumu ūeelds un rokās. Ūabas mahzības dehī ūanahk ūchinī augſſkola studenti no wiſahm ūemes malahm.

Augschā minetās ihpachības eewehrojot, Forbes atrada, ka Belgeechī ir wiſmasak ūpehīgi, tad Frantsī un Angleeschī. Wiſtiprakee israhdiyahs Skoti un Iheri, ka beidsot mineto diwu tautu studenti meesās ir dauds ūipraki, ne kā to ūitu tautu, tas naik ūeenigi no tam, ka ūcho ūitu behrni dabon jo wairak ūahdus ehdeenus baudit, kurds atrodahs ūela ūala ausu milti.

Kā ūleekas iſ ūukupodeem iſnīhzinamas.

Ūukupodōs daudsreis ūeronahs ūleekas, kas ūukupodī ūalnes nomaits un ūahs pa wiſam iſnīhzinā. Ūabakais ūihdsellis, ar ko ūleekas war iſnīhzinat, ir ūastani. Ūukupodi, kur ūleekas eeweeſuſchāhs, jaapleij ar uhdeni, kur ūesmitā ūala ūmali ūarihwatu ūastanu ūeilekta. Zaur to ūanahks, kā ūleekas iſlihdihs ahrā un nobeighees. Schihs ūiftigās ihpachības atrodahs ari ūaſhuwūſchōs ūastanu auglōs.

Pret ūapu ūtihi ū eewehlā ūiſmehrī ūabaku ūula, ar ko ja-aplaista ūoki un ūahdi, kur ūtis ūeraduſchāhs.

Pret ūunu- waj ūaku- ūafchī (Rāude) der ūchādas ūahles: ūj 30 uhdena ūakohm janem 2 ūakas ūehraſkahbas ūinks, waj ari ūweenu ūirstaſt janem 10 ūileeni ūarbolskahbes, waj 30 ūileeni ūeoſota. Ar ūchī ūahlehm ūamaſgā ūlimā ūopa ahda. Ja atgaditos, ka ahda ir pa dauds ūeeta, tad ūerehs ūeenreis nedēla ar ūineku ūerihwet. Ūulamā ūeeta ir ūatru ūeenu ūamaina un ūatura ūihra.

Ūopeem ūefkahdīgs un ūlehts ūtu ūſlaufschānas ūihdsellis ūſol ūeterſiles ūehllas, kas ūafawahra un tad ar ūowahrijumu no ūtehm ūpahātē ūopi ūamagā, jeb ūehllas ir ūmali ūafgruhsch un ūamaija ar ūiweis ūif dauds ūaukeem un tad ūopi ja-eefmehrē, zaur ko ūtes ūoprahīgīt. — R.—

Wispahriga ūala.

Rea iſ mir ūelite,

dehītā 19. februāri 1872. g.

(Turpinajums.)

Pirmkahrt gan der muhsu ūepilnbai, muhsu ūluhdahm par atwainofschānu, kā mehs ne-ſam no mahtes ūlehpja ūihds ūchā ūeenei par ūaſnu, ūefchaubigu ūautibas-zelu ūadinati. Muhs nam ūeds ūehws un mahte, ūeds ūkola ūeds ūiteratura ūkaidri un ūaifchi ūahzidami un ūudſinadami preeksch ūehrpatas un ūihwes ūahdā ūinā ūagatawojuſchi, kā nu ūaretum ūef ūupſchanas ūertees pee ūawa ūeenehlu ūee- ūpildiſchānas.

Otrkahrt ari muhsu ūakareem ir gan dauds ūas ūabas ūekmes. Zaur muhsu ūakaru ūizelschānos ūluwa it drihī ūchē ūahs ūplamas ūomas iſnīhzinatas, kā ūatweetis, ūurš ūihds ūuniwersitetei ūizis, ūaſchķirotees no ūawas ūaukas un kā ūaugstaki ūahzī ūatwjū ūehli ūiſt ūopā ūewihschōjot un ūefpehījot ūawu ūehwū ūalobu ūeena ūgodā ūuret.

Ari to sinam, fa daschās weetās jaunekli, kas dīshrahs lāhdreis us Tehrpatu neklt, preezajahs, ka šķē jau Latweesħem, jebšču tikaimass, pajumts uſzelts. Un kotti fwariga leeta ir wehl ūhi, ka zaur Latweeshu wakaru iſſelħanōs — treju augsṭiſolu studenti fahlus īħi fawā ftorpā weenadu dīshwes noluhku iſmekletees un zaur to zits zitam tuvinatees. Behdig iſſalū fawu pahrleezinashanōs, ka ar laiku muhsu wakari kluhs par taħdeem, lāhdi der mums un muhsu tautai par labu, proti par iħstahim darba- un fagatawosħanahs-deenahm. Taħbi, sinams, swineſti fawu gada-deenas wakaru ar jo iħġismahim firbihem ne kā tagħad. Un mana pahrleezinashanōs fneċ-ċaħħar wehl taħlafu.

Gan sen peemirsti tee laiki, kui Latweeschi ka tauta sawus
dischanus tautas-fwehtkus swinejuse ap Zahneem un rudenos un pa-
wasaros. Schee tautas-fwehtki dibinajahs, ka jau wiſa ſentehwi
tizibas-dſihwe, uſ ſwarigeem dabas notifumeem, ſtarp kureem bija
faules-greeschi (Sonnenwende) jo eewehrojami. Tadehk muhſu ſen-
tehwi latru gadu, kad faule ſawu zelu tezedama wisaugſtało weetu
bija aiffneeguse, kad meschi gresnojahs fulainu lapu ſalumos, kad
plamas ſawu wiskuplaka ſeedu branguma laiftijahs, kad tihrumos
labibas-wilni bagatigu plauju apfolija — tad muhſu ſentehwi ſwineja
wasaras faules-greeschus, mihleſtibas-*) un gaifmas-deewam par godu
pa tehwu-femes falneem tahtu aifpihdofchas ugnis uſfurdam. Muhſu
ſentehwi bija ihſti gaifmas-mihlotaji un -zeenitaji un winu wisaug-
ſtakais Deews bija deenas un gaifmas tihrais awots.

Bet ne ween dābā faules - greechī eewe hrojami, kās kahrtig
mijahs pehz muhjchigeem dahas-lilumeem, swaigsnehm sawu zelu no-
staigajot — ari pee tau tu dīshwes- un līktena - zela waram tahdus
faules-greechus eewe hrot. — Tee salti, kurus 19. februaris mums
atgahdina, ir til wareni un swarigi preeksch muhsu tautas atmoscha-
nahs un atspirgħchanas, ka īchi deena war liħdsinates ar to, kur
faule sawu wijsma ko weetu atstahdama deenu no deenas jo augstaki
palahpj. Un us wijsahn augħsam peemineta hm trijsahm puše hm luu-
kodams, es esnu pahrlezzinats, ka schi deena wehl kluhs par Latju
iħsehu un wi spāhrigu taħla - swieħku deenu. Un par to waram pateesi
preezates un lihgħmotees!

Bet eefam til taalu lluhsim, ir wehl ko strahdat, zihnitees un karot, jo pilniga pateesiba atronama schai teikumā: „Weegli domas mahio zita pee zitas, bet leetas ruhmē stipri sadarahs; las newehlahs buht padsihts, tam waijag padsiht, schè walda strihds un tikai stiprums uswar.“ — Tadeht mums Latweescheem sinams wispiirms ja-apbruno-

^{*)} Na muhsu sentehweem ne wis mi hlestibas deerws, bet mi hlestibas deerwe, Milda, bijusi, tila wehlač taní pašča gadā no lažba ſchi maša pulzina heedra ap ralžits, ſt. „Valt. wehſt.“ 1872. g. 48. num.

jahs ar peeklahjigeem un derigeem faroschanas- un zahnishanahs
rihfeem.

Sentehwu laikds dereja par kara-rihkeem: schkehpí, sobini, stopi un wahles no osola-koka, kur daschreis swinu eelehja. Sawus kara-un mahjas-rihkus muhsu sentehwi pataisijahs. Kamehr seeweeshi seemá wehrpa un auda, tikam wihreeshi ap uguni seheddamí ar rihku taisishanu nodarbojahs. Té nu iszekahs ta jautashana, tahdu rihku munis tagad waijag un las lai tos fataifa? Jeb ar ziteem wahre-deem: fahds noluhs ir it sevishki muhsu wakareem? Jhst pehz tam, lad 19. februars preefsch diwi gadeem tahdu pulzianu no schenes Latveescheem kopá saweda, ta jautashana iszehlahs; fahds noluhs schahdahm sanahfshahanahm. Jabschu mehs toreis schahs leetas dehl ahtri ween saweenojamees un lai gan es pehz sawa peenahkuma scho noluhsu ihfsas un garás runás atgahdinajis — semestrim beidsotees un atkal fahkotees — tad tomehr ir un ir wehl muhsu starpá ari tahdi lihdsstrahdataji, kas to peemirsdamí, pa wisam zita fa muhsu wakaros melle. Tadehl es schoreis teifschu papreefschu, kas muhsu wakari naw un newar buht:

1) muhsu wakari naw ne kahda wispahriga Latweeschu beedriba preefsch dantschu, spehlu waj zitu weesibas preeku un jaakumu peekopshanas, kas pehz ta kahro, tam tahdas mantas zitur jamelle;

2) muhsu wakari naw ne kahda studentu-beedribä ar wideju-laiku eestahdijumeem; tahdu studentu-beedribu naw truhkums un katriis war islasitees pehz sawas labpatikschanas jeb, ja grib un spéhj, kahdu jaunu eezelt;

3) muhsu wakari naw pajumts preeksj tahdeem, kam naw ne
kahda dñishwes noluhska un kas tik ta' fakot sineedamees un ahfstdamees
grib janu muhschu nodishwot;

4) muhsu wakari ari naw ne kahda krahtume jeb museja preessh fugineefement, fas dsihwes juhra us sellumu usslehrhjuschi jeb pa wisam sadragati;

5) muhsu wakari beidsot naw ne kahda netiklibas-bedre, kuru buhtum preefsch to Latweeschu panihkschanas israkuschi, kas zitur wehl naw posta un boja gahjuischti.

Muhſu wakari turpretim naw zits ne kas, ka tihri darba un strahdaschanas brihschi. Jo mehs esam skaidri atsinuschi, ka teem Latwju dehleem, kuri grib peepalihvset, sawu tautu pehz tikumiem un garigas dsihwes modinat un spirdsinat — la teem Latwju dehleem waijaga pehz tagadejo laiku waijadisbahm un peeprafischanahm daudz ko wehl mahzitees un uſ kreetnu bet gruhtu zihnischanos dsihwē fagatavolees, tadehtl ka mahtes klehpi, semas un augstas skolās dsihwē un literaturā par to wehl lihds ūchim nebija deesgan gahdats. Tadeht tad nu ūaprotama leeta, ka teem, kuri it ne ka laba negrib jeb ne- wihscho strahdat, muhſu wakari nebuht newar patilt, un teem, kas

Sadstħwe un finiba.

S a h i s .

(Beigumss.)

Pee Nomeescheem lahsu eeraščas iſpildija tilai tad, tad wihrs atvehleja feewai baudit ſawas teefbas un ſad tai atvehleja nama-mahles teefbas, bet ne tad, ſad wiensh to tureja tilai wahrda pehz par feewu. Pee faderinachanahs nosazija bruhites puhrū un bruhigans edewa bruhhei fadrinachanahs greden. Deenu preefsh lahsahm, tas arween pehz 15. juniija notila, bruhie upureja newainibas deeweji. Kahsu deenā wina apwilla feewu apalsch-fwahrlu, apjosahs ar wiltau joſtu un aplahaja waigu ar dſeltenrahſigu pliuvuri. Pehz tam tika upurets laulibas deeweem. Wakari bruhigans ſawn bruhiti paſhrveda mahjās. Winjh panehma bruhiti no mahles jeb tunako radu rolahm. Bruhite tika weſta no diwi ſehneem, kuru wezalec wehl diſhwoja. Treschais ſehns, uguni rold, pawadija bruhiti un peezas lahpas tika nestas papreefshu. Wehrdenees nesa nopalakus ratinu ar wilnu, wahrystu un ehrluli. Stabulejot un ſehneem dſeedajot pawadija lahseneeli bruhiti lihdi bruhigana mahjai. Pee iſgrefnoitas bruhigana mahjas atnahluſchi, bruhhei pratiſja, tas wina ie? Wina tad atbildeja: Ubi tu Cajuſ, ego eaja, t. i. tur Tu eſt lungs un namatehwſ, tur es eſmu lundſe un namamahte. Tad wina aptina durwoju ſtenderus ar milaineem preerivitzeem un ap-ſmehejra tos ar zuhlu- waj ziteem tauleen, lai butribas nowehrſtu. Par nama ſteegſni liuva bruhite paſhrzela, tur wina tad uſlahpa uſ iſlahtu oitas ahdu un ſanehna nama atſlehgas. Par ſihmi la newainiba zeenijama, bruhite ar bruhigani aiflakra uguni un uhdeni. Pehz tam refahlahs lahsu meelasts un muſikanti ſpehleja un dſeedaja lahsu dſeemas. Jaunais wihrs turpretim iſdalija ſtarp hanahluſcheem jauneeem zilwekeem reeffius, no kam zehlahs paruna „behrnu turpes atſtaht.“

Pehz tam wezałas ſewas eeweda bruhti gułamā kambari, kur ari bruhtgans eegahja. Ahra dſeedaja ne ween daschdāschadas fahsu dſeeſmas, bet ari jozigas iſſmeſchanas dſeeſmas. Otra deenā radi un deaugi apdahminaja jauno pahri ar daschdahm dahwanahm. Jaunā ſewa upureja piermo reisu ſamā jaunā mahja un ſauzahs pehz wiſra waheda, ſamu wahedu flaſtpeelikdama.

Wezee Wahzi iuhkoja stingri us tam, ta prezibas nenoteek starp tuweem radeem un preeksj 20. gada. Tad ari, ta fakrs prezē pehz sawas sahrtas. Ne ween bruhtei, bet ari wezakeem un tuvakeem radeem bija jabol atwehleshana, ja grībeja prezetees un bruhtes pahrim waijabseja samu spēshu, stingrumu un derigumu israhbit, no tam tad ari zehlahs bruhtes ffreechana. Kāhsas isrihkoja bruholes wezakee. Paulibū noslehdja tshetrem leegineekem kāht esot, tas zaur gredseni ismainischanu. Kāmu enkširinata rehti tam bruhtes rehru, apmēdo tribs reisēs un muura veuni.

Kuva aptiprinata, pehz tam bruhetes pahru apweda trihs rejas ap upura uguni.
Bruhetes pahrwechsana notika arweenu wehlaku, ihpaschi kahdā labā deenā, pee
tam bruhetes-marschali un bruhetes-mahfas to pawadija un laksneeli dseedaja ihpaschas
kahsu dseefmas. Daudj kahsu eeraščas no paganu laikem ir ari pahrnahlusčas us
mūhžu laikem. Ihpaschi bruhetes webeja amats nosīmēja wežos laikos kotti daudj.
Vineem maijadseja ne ween pee ūderinachanas, laulibas kontraktā parakstīchanas un
salaušanas buht klaht tā galvineleem, kas leezina, ka bruhete un brughtgans latēs
savu užberumu ispildīhs, bet teem bija ari už tam jaluhko, ka kahsēs malda laiktiba.
Laulibas gredzena ēewešana notika 10. gadu-simteni. Bruhetes un brughtgana krone-
schana zaur garidsneku noteik tilai Greeku bāsnīgā pee altara. Netiki dīshwojušcheem
ķeewešcheem kuva aiseegts ewangeliuma bāsnīgās bruhetes kroni uſlīt. Blīvura
nesāschana, kas ari pee paganeem notika, kuva no kristīgeem paturela, tilai sarkanā
krāsa tika pahrwehrsta balta krāsa. Preesteris mehdsa bruheti un brughtganam ap
galvu un plezeem aptiht deli ar baltu un sarkanu krāsu. Lampsas un kahsu lahpas
austruma ķemes bāsnīgās atwehleja, bet Romeeschu bāsnīgās tāhs ir aiseegtiās. Kāhs
meelaisti, kahs dantschi un dseefmas ir pahrestas no paganu laikem.

zitadus gahrdumus un faldumus meflè, ne là tahdus, tahdus muhsu
darboschanahs atmet, — feem muhsu wakari newar veetilt. Abejadee
peelriteejí, là to jau peedühwojuichi, mums tikai par liffu, ja tee ari
til ihsu brihdi nahk pee mums rofas nopraket.

Par muhſu wakaru darbu es daickeiſ jau plaſchi pahrrunajis ſewiſchi pirmā (1870.) gada galā un tad 23. janvari 1871. g. Muhſu pirmais, widejs un pehdejs Š ſkan:

1) „Sawu dñshwo tehwu-walodu dñslaki iñmahzitees un pehj eespehjas peekopt, to zeenä turet un godä zelt.

2) Sawu fentehwu gresnos un dijhanos tikumus mahōtees pasiht
un teem līft atspīdet sawōs wahrđos un darbōs."

Ka tahds schaurs programs newar il latram Latweetim patift, tas schurp Tehrpatâ atnahjis, tas weegli saprotains, un tomehmums pee wina jaturahs, fa jau senak pahlseezinajuschees, jo Lat-weēschu waloda

1) ir ari preefsch mums, täpat fa preefsch zitu tautu d'sikaki mah-
ziteem dehleem derigs un zeentigs sunatnibas preefshmet,

2) turklaht svechts māntojuums no muhsu fentehweem un wehls muhsu tagad dīshwochas tautas dīshwais un stiprais gaismas eerozis. — Savu darbu ijpildot, mehs ijpildam to gudru un pateeffigu Schilleri padomū: „Kas ko kreetnu grīb isdarit, ko leelu labprāht buhtu radijis, tas lai tīsuļi un nepeekususchi, wišleelafo ūpehku weenā weetā weeno.”

Negrībēdams ūnīkā išsazītas domas īchē no jauna atgāhdinat, peeminu tīf mēslī lāhdus zītu fātu išsazījumus par tehwu-walodas kopschānu.

Gabriels Wagners fala: "Jebkuras tautas gods dibinajahs wis-wairak us winas tehmū walodas. Schi nejs un wadina tehwijas flawu. Tehwu walodas deht buhs wairak ruhpetees un winas flaidribu buhs jo siiprak apfargat, ne kā sawas mihlakahs qodu."

Herdens: „Kas famu tehwu-walodu, tafs saldahs, svehtahs behrnu-deenu fawas, fawas tehwijas atgahdinadamu balst nemihlo, tas ne-isvelnabs to mahrdu „zilweks.“

Ludwigs Börne: „Waloda ir darba māksla; ūho apsegatu ūkālēju
pazeldami mehs iškarojam ne-afinainas ušwarešanas.“

Fr. R. Keils: „Tehwu-waloda ir kā tāhds noslehts Deewa-awots, is kura latras tautas gariga weenofchanahs istel un tautas-un tehwu-semes inihlestiba weenadi no jauna veedumst.“

Lai peeteēt. Ari tai leetā mehs esam sen weenojuſčees, kā lai
wiſlabak paſtrahdajam to ſkolās un zitur aiflawetu darbu. Mehs kopjam
kamu tehnu-malodu:

- 1) to fawā starpā runadami,
  - 2) gramatiku dīškali istirfadami (durchforschend),
  - 3) latwifsku literatuur uſſihitiqia laſidami,

Muhamedaneeschi (Turki 2c.) teek salaasati waj nu us wijs muhschu, waj tila
us lahdū laiku. Salihgchana noteek pee teefas, tur tad pehz tam bruhti pahrwet
bes lahdem ihpaschrem lahsu swetkleem. Lavliba us wijs muhschu teek noflehgto
starp bruhites un bruchtganu radeem waj wezaleem un kontrakts pee teefas norafsts,
bes la bruhte ar bruchtganu buhlu lahdū reisj redsejuschees. Tikai jauns Arabets
mellē pats few bruhiti un mehgina to dabot bes pliwura redset. Ja winam tas if
deweess, tad wijsch aissuhta sawu tehnu jeb lahdū no saweem radeem, lai tas ar
bruhites tehnu nolihgst, zif aitas, sangu 2c. par bruhiti jamalsā. Pehz saweenoschanas
las teek no ziteem isdarita, bruhite paleek wehl pee saweem wezaleem, lihds tee ar
saweem radeem bruhiti peewed bruchtganam. Us dahrgalo isrotata, bruhite aissahj wa
nu ar sangu waj ar lameeli, ar pliwuri laissegtia un no musika pawadita, us wijs
mahju. Sche nu teek attal meelafts noturets, tur tikai heemeechhi ween drihfs
vecholitees.

Rind wegee faderina sawus behrus jau masatnē, tur ihpaschi teek skatiis un
weenadu wezumu, lahtu un us weenadu bagatibu. Kahsu rihtā teek ismainitas dah-
wanas un ari gredseni. Walari bruhtgans leek fewi ainsuest ar neschlawu no musila
pawadits pee bruhtes, lai to waretu mahjās pahrvwest. Pee sawas jaunds mahja-
atnahkuschu, wezalās fewas bruhti eeness istabā, pehz lam kad ta papreetschu tureta
us kahdu ar loka oglehm pilbitu traulu. Pehz tam kad sahle apfweizinajuschees un
kahdu reekstu kopā baudijuschi, bruhti eewed kambari, tur pehz bauds deewoschanahm
un mihsigeem wahrdeem bruhtgans nonem bruhtei pliwuri un winu tad pirmo reisu
apflata, la sawu dñshwesbeedreni. Pehz lahsahn bruhte us lahdahn deenahm eet at-
palat pee saweem wezaleem un mehneshä beigäs, las preeks un lustes aistejejis
bruhte dabon na sawahmt braudsenhm galwas rotu, pehz lam tad bruhtes un bruht-
gana wezaalee wehl reif hanakt un lahsas nobeids ar ihpaschi meelastu.

Japanē teek bruhrgans un bruhte no radem rihtā agri aifwesti, farts at
thetrem mehrschein aifjuhgtōs ratsō, us lahdū ahrpuiss mahjas esöschu palalnu, tur

4) Latwīfus ratītus apgaħadami un ħawā flarrap pahrspreesdam;

5) Latwīfus dsejmas mahxidamees un dseedadami.

To mehs ſen ſinam, fa ne weenas tautas walodu newar ſmalli-
un dūli iſprati, noſwehrt un leetā liſt, ja nepaūhſt tautas liſteni,
winas ta noſauktu paganu un anahnu tizibu zc.

Bet kād nu muhsu tagadejās skolās ari par ūheem preestīsh-
meteem neteek gahdats, tad saprotama leeta, ja mums uš ūanu roku

Latweeschu wehsturei,

tehwu-*semes* geografijai, Latveesku mitologijai *tc.* *)

(Turpmafs heigums.)

Kurjemes brihwēstibas-fwehtki Želgaiwā.

Baur neparedseteem kawefkeem mehs tilai pa dalai warejam nemit dalibū pee scheem swehtkeem, tadehk pasneegsim aprakšu pebz laikrakša „Balss.” Tas rakša: Schirkenhöfera dahrīs, Pastes-eelā, mudsčet mudsčēja gan no pilsehlnekeem gan no lauzinekeem. Bija tur kopā pahraf pahr diweem tukhfotscheem swehtku weesu. Swehtki tika atklahti zaur Zelgawas swehtku komitejas preelschneelu. Musklai ispildijus chai swehtku uwertiru, sahka dseedat. Džhetri dseedataja fori pusčloja swehtkus ar dseešmu flanahm. Trihs fori: Salās muisčas draudses dseedataju beedribas foris, Līpu un Platones muisču fori bija no Zelgawas aplahrties un zetortais: Rīgas ewangeliskas beedribas wiħru un jauktais foris no Rīgas. Dseedatas dseešmas eemantoja wišpahrigu patišchanu un pazilaja weesu fruktis swehtku lihgsmahs juhsmas. Dseešmu wahrdi un meldijas bija pa leelakai dākai toutes pasčas sazereti un sašandinati. No īweschahm dseešmu meldijahm publikas ihpāšchu weħribu uj sewi greeja Kreewu tautas meldija, kura tita skandinata muhsu zeentjama Brihnosemneela dseešma „Kurju wiħri, Latwju deħli.”

Swehku runu runaja komitejas preefchneeks A. Webera kungs.
Runas saturs, iñi sanemits bija īchahds:

Scho deenu swinot par peemini swarigam notikumiam, kas stah-wot taufas dsihwé fa robescha starp nali un gaišmu. Ais schihs

^{*)} Mitoļoģijas sīnā ir daschi ūha pulzina loželki teesham strahdajuſchi un kawa darba augķus toreiſejā „Balt. wehſtn.” tautai paſneeguſchi, p. peem. 1871. g.: „Kriwe Kriwaito un Romowē” 3., 4., 5., 7. un 8. num.; „Staburadje Kursemē” 41., 42., 43., 44., 45. num.; 1872. g.: „Witola rauda” 14. un 15. num.; „Tehvou-tehvutiziba tautas-dſeeſmās” 17., 18., 19., 20. un 21. num.; „Druskaſ iſ muhsu tautas teiſmu-walſts”: „Raia-deewoſ Johbs” 44. num.; „Saule un Mehneſs” 46. num.; „Lihga un Trimps” 47. num.; „Milda un Raunis” 48. num.; „Mahjas-lungs jeb Beemneeks” 49. num. un z.

kahdā išgresnotā, astonstuhriga teilt laulibas deewa tehls nolikts, tas isslatahs tā funk galwa, par sihmi, tā laulibā jabuht usmanigeem un ustizigeem. Breelsh teilt stahw preesteris, tas bruhtes pahri eejwehti. Bruhter un bruhtganam ir katram rokē weena kahsu lahpā, tas pehz halaulaschanas teek aisdedsinatas. Bruhte aisdedsina sawu lahpū pee lampas un pañneeds tad bruhtganam, lai tas aisdedsina sawu lahpū. Tillihds tas noteel, tad aplahrtstahwoschre steidsahs blaundami jaunam pahrim laimes wehlet un ziti attal eesweeich uguri bruhtes agralās spehli leetas un isdara zitus eeradumus. Pehz tam steidsahs miss us mahiabim un preezadamees siwin labis.

Pee tagadejeem Schihdeem ir dauds eeraschu no agraleem laiseem pa wifam atmetas. P. pr. bruhes aphegschana ar lahu lakaui jeb pliuri, glahja safschana par sihmi, la liktens mainahs, apmehla schana ar kweescheem, lai buhtu angliba ic. Ves pirmos eeraschias, las daschja weetd wehl noteel, ir wifas atmetas. Wahzija lai ari zitás attihstutas Eiropas valstis lahsu eeraschias ir gandribhs pa wifam atmetas,

Ta laħds pahris 25 g. lau liba d'siħwojis, tad tas swin subraha laħsas; peħda 50 qaddeem festa fahsas un peħġi 75 g. dimanta fahsas.

Wezo Latweeschu eeraschas bija tapat no pagani laikeem pahnestas un lihds-najahs pa dalai tahn jau augshā minetahm. Schihs eeraschas pa dalai ir wiwas nosudusches un wiśi kahsu preeli pastahw danzoshchand un dseebashchand pee kreetna meestas.

robesčas tautas dīšīwe bijusi tumſča, aukšta un nemeeriga kā tumſča wehtraina rūdēna nākts. Dīmītsbuhſčanu atzelot, labas deenas rihts fahzis aust pēc Latweeſču debesu welses. No austruma puſes pirmā gaismina nahkuſi. Schi palikuſi aīſween leelaka, lamehr ſpodra, gaiſča faule uſlehlusi par ſihmi, kā deenas gaischums uſwarejis nākts tumſču. Saule aīſween augstaki pažehluſees un aīſween ſpehzigaki palikuſhi winas starī, kā mundru dīšīwibū, tſchallu kustefchanos un preezīgas zenschanahs modinajuschi. Weena teſība pehz otrs, brihweſtība pehz brihwestības nahkuſčas Latweeſču taučai. No tām atſpirgdama, Latweeſču tauta ſoli pehz ſola uſ preeſču ſpehruſi. Lehni bet droſchi ta gahjuſi uſ preeſču, bet beidjamajā laikā ſhee ſoli palikuſhi aīſween leelaki. Mehs tagad to peediſhwojot, kā preeſčh kahdeem defmit un diwodefmit gadeem ari tas leelakais tautas labwehletajs ne-efot nedī domajis, nedī jerejis ſawahm azim redjet.

Ar neapturamu ſpehku Latweeſču tauta zenshōtees uſ preeſču. Tas efot labakā ſihme, kā wina protot zeenit un walkat dāhwatās teſības un brihwestības. Jo kur tas nenoteelot, tur pehz iħfas eefchanas uſ preeſču nahkuſi atpakuſ rāhpſchanahs. Pēc Latweeſču tautas ta ne-efot wairs domajama. Tadehk iſrahdotees itin jozigi ſchur tur maniti nodomi, ſho uſ preeſču zensdamos dīšīwes ſtraumi apturet un aīſdambet.

Tad runatajs uſrahdijs uſ to eewehrojamu domu groſiſchanos, kā manama beidsamajās laikos. Tagad runajot un rakſot wiſur dauds par ſemneelu fahrtas peelaifchanu pēc ſemes waldiſchanas augſtokeem eestahdijumeem, par weenadu teſību un brihwestību iſdalifchanu ſtarp wiſeem ſemes behrneem. Pat ſahlot atſiht Latweeſču tautu, kur lihds ſchim tik paſina Latweeſču „baurus.“ Tas efot eewehrojama laiku ſihme. Un jo wairaki fahlfhot atſiht Latweeſču tautas teſības, jo wairaki fahlfhot zeenit Latweeſču tautu, jo wairaki paſchhas tautas behrni ſawu tautibū augstā godā un zeenā tureshot. Jo tas, kā ſewi paſču nezeenot, neteekot ari no ziteem zeenits.

Katrai leetai efot ſaws eemeſlis un ſaws zehlons. Tā ari ne-efot bes eemeſla un zehlona wiſas tāhs walodas, kā ſemneelu fahrtai jadodot daliba pēc ſemes waldiſchanas. Tāhs tadehk, zehluſčahs, kā pehz pilſehtas ſlikmu eewehrojama atſiht ſchana wiſpahri zehlahs, kā waldbī uſ reformas zeka wairs neaptaſhōtees, bet kā wina gahdaſhot, kā wiſi ſemes eemihntneeki dabutu dalibas pēc ſemes paſchvaldiſchanas eestahdijumeem. Kad nu efot redſams, kā tas pirmajs eekuſti-nadamais ſpehks preeſčh wiſeem labumeem un wiſahm pahrwaloſchanahm nahzis no muhſu augtas un gaismotas waldbības, kā ſint- un tuhltſtoſchreis mums parahdijees muhſu Augsta Semes-tehwa laipnais un ſchelhigais prahts, kā wiſam it ihpafchi mums jaſateizotees par to, kā Latweeſču tauta tā uſ preeſču nahkuſi, tad lai pluhtot no muhſu luhpahm pret ſho debesu welsi pateižibas pilnas luhgſchanas „Deews ſargi Keiſaru!“

Skani un ſpehzigi zehlahs pret ſilahm debesim Kreewu tautas luhgſchanas ſkanas, no tuhltſtoſchu balsim zilatas.

Otro runu runaja Falzgrahwes ſaimneeks Böttcherā kungs. Wiſch tulkoja lauzineelu domas par kahdu rakſtu pret brihwestības-ſwehkleem, kā iſgahjuſčā godā kļajā nahza Wahzu Zelgawas awiſe. Latweeſči efot aīſween pateižigi bijuschi pret ſaweeem labwehletajeem un labdaritajeem. Wini arween ari pratuschi dot Deewam, kā Deewam un Keiſaram, kā Keiſaram peenahlahs. Kad ſhos ſwehktus ſwinam, tad til dodam Keiſaram, kā Winam peenahlahs. Jo wiſur labums mums nahzis zaur muhſu Augsta Semes-tehwa ſchelhaftibū un gahdahſchanu. To labato atbilde uſ mineto, ſhos ſwehktus noſmahde-damu rakſtu dodot tee tuhltſtoſchi lauzineeki un pilſehtneeki, kā ſchini dahrsā kopā ſanahluſchi. Pat no Jaun-Auzes efot atbraukuschi ſwehktu dalibneeki. Un ari wiſur Kurſemē ne ween uſ laukeem, bet ari pilſehtas ſwinot ſhos ſwehktus. Ta efot tautas balsi. Un ſaweeem labbareem pateižiga buhdama, Latweeſču tauta uſſelshot un uſplauftshot.

Pehz runas dīeedaja wiſi kori kopā „Deews ſwehti Latviju.“ Publika pažehlahs no fehdekleem un nonehma ſepures par ſaws tehwifčas zeenishanas ſihmi.

Beidsot runaja wehl Martinſona kungs iſ Mahlpils Widſemē. Dīili aīſkuſinats wiſch iſſazija ſawu preeku par ſwehkleem. Šenaki nemā ſnewareja domat, kā Latweeſči wareſhot tik leeliftus un lepnus

ſwehktus ſwinet, ſurus pat gubernas pahrwaldneeks ar ſawu kļahtbuhſchanu pagobinajis.

Ari ſchini reiſe muhſu Kurſemes dehli, kā ſahluma dehli ne-wareja dalibū nemt pēc ſwehkleem, nebija aīſmirſuſchi mums atga-dinat, kā winu Kurſemneelu ſirdis pukſt preeſčh Kurſemes. No Maſkawas atnahza telegrama no muhſu zeeniteem tautas wiſreem un ſwehktos eeluhgteleem goda weeſeem, R. Waldemara un F. Brīhwse-neela ſungeem, kura ſkan tā:

„Sweiki dīmīteneſ jauklaids ſwehktos! Lai Latweeſču tautas ſlikumu gods pateižigi mīrds brihīu wiſru darbōs!“

No Peterburgas bija diwas telegramas:

Weenā, paraſtitā no Vogelmana, Raka, Freymana, Grīnberga un Stephany lgeem, bija ſhee uſmudinadami waſrdi preeſčh ſwehktu komitejas ſkamī:

„Tewi ſwezinam preeka ſwehktos. Zihnees un ſtrahdā tautai par ſabu!“

Un otra, paraſtitā no Dukla - Olinnoi, Seltina, Freymana, Valkišča, Jeſchewitscha, Leepina, Orlowski, Kreewa, Orlowski, Zelcherta, Kronbacha, Šakenfelsa, Miſhera, Nodes, Wilka, Kalnina un Drewina lgeem, ſkaneja tā:

„Sweiki brahli Kurſemē! uſſauz Jums, ſho dāhrgo peeminas deenu ſwehtidameem, ſrſnigi lihdsjuſdamī Latweeſči Peterburgā.“

„Tehrpatneeki“ bija atſuhtijuſchi ſchahdu wehlejumu:

„Aur walda brihīiba, lai weenprahības gars plauft un ſuplo pilnībā.“

No Latweeſču awiſču redaktora, mahzitaja Weide kga, kā ari bija eeluhgts par goda wees ſwehkleem, telegraſs bija atneis ſchon ſrſnigus waſrdus:

„Loti noschehloju, kā newaru buht Juhsu ſtarpa. Augsta laime brihwestības-ſwehktu weeſeem! Augsta laime brihīai Latwju tautai! Lai plauft ſabee brihwestības augli Latwju iſglīhtotā ſirdis. Latwju dehli, kā oſoli augsta ūlka galinā, meitenites kā eewinas lejinās lihgojahs.“

Rigas ewangeliffa beedriba atſuhtija ſchahdu apſweziņaſchanas rafku:

„Latweeſči! iſ tuweenes un tāhleenes eefet ſchodeen ſwezinati uſ Kurſemes brihwestības-ſwehkleem Zelgawā! Lai darbojamees un zihnamees, kā pēc mums ſtaidrojahs religiſkais apſlats un lihds ar to paželahs muhſu wiſpahriga attihſtiba ſlikumībā un iſglīhtibā.“

Pulksten 4. ſahlahs goda meelasts. Schirkenhöſera ſahlē pēe gara, labi aplopta galda ſehdeja ſaluhtgi goda wees, komitejas lozelli un ziti ſwehktu dalibneeki. Jautrā ſarunā muſikas ſkanahm atſkanot, laiks ahtri un patiſkami aifezeja. Nunās peemineja daſčas tautas wiſjadtības un iſſazija daſčas labas wehleſchanahs. Daſču Latweeſčeem mihlu waſrdi daudſinaja. Komitejas preeſčhneeks peemineja, kā Latweeſčeem wiſupirms jaſateizotees Augſtam Semes-tehwan, kā ſchodeen peepildijees 24. gads, kamehr wiſch wiſai warenai Kreewijai par ſwehktu un Latweeſčeem par laimi walbijis. Šahle atſkaneja no pateižibas pilnas luhgſchanas dīeejmas ſkanahm: „Deews ſargi Keiſaru.“ Pa tam Dobeles aprinka teſas preeſehdetajs Linkmana ſgs iſſauza augstu laimi Kurſemes mihlotam un zeenitam gubernatora kgam, aprahdidams, zil laipnu prahtu wiſch aīſween turejis uſ Latweeſčeem un zil ruhpigi wiſch gahdajis par Kurſemes lablahſchanos. Schi laimes wehleſhana tika ſanemta ar leelahm gawilehm no wiſeem. Tāhs ſeezinaja, kahdu ſiltu mahjas weetū atradis gubernas pahrwaldneeks Kurſemneelu ſirdis. Par parahbitu ſeeniſčanu pateiždamees, ſeenigais gubernatora ſgs ſchahdi atbildeja: Kad Kurſemes wehſtūres grahmataſ ſlapas laſam, tad atronam, kā tāhs pilditas no ſtahsteem pahr kara breſimahm, ſemes iſpoſiſchanu, nemeereem un waras darbeem. Tadehk ari ſendis laikos newarejuſt ihſti uſſelt un uſplauft nedī ſemneelu fahrtā, nedī Latweeſču tauta, nedī pate Kurſeme. Tik kad pahr Kurſemi ſahzis walbit Kreewu Keiſara warenais ſzepters, tad ſeme un laudis tikai ſikuschi pēe meera un lablahſchanahs. Šemneelu fahrtas lablahſchanahs pamats tika liks ſaur dīmītsbuhſchanas atzelſchanu. Tadehk itin pareiſi ſwinot ſho deenu par peeminu leelam aſwabinahſchanas darbam. Un itin pareiſi ſaweeenojot ſhos peeminas ſwehktus ar Augsta Kunga un Keiſara kroneſchanas ſwehktu deenu. Jo kamehr muhſu Augſtais kungs un Keiſars walbot, Latweeſču

tauta ihstī tik fahkuši baudit brihwestibas auglus un Latweeschu lab-klaahschauahs brihnifčki wairojuſees. Winsč wehlotees, lai ſchi lab-klaahschanahs ildeenas wairak augtu un iſſauzot Kurſemei augstu laimi.

Wehl uſſauza daschas augtas laimes gan Rīgas Latweeschu beedribai, gan Waldemara īgam, gan Latweeschu laikraſtu redaktoreem, gan Kurſemes pagasta wezakajeem, Zelgawas realskolas inspektoram un paſčai Zelgawai.

No goda meelasta ſwehltu daliibneeki dewahs uſ pilſehtas teatri, kur bija Latweeschu teatra iſrahdiſchana. Teatris bija lauſchu pildits pilns. Efot wiſas biletes tikuſhas pahrdotas. Teatris fahlaſ ar prologu, ranatu no A. Allunana īga, kurā winsč dedſigdōs waſrdōs atgahdinaja deenā ſwaribu. Iſrahdija trihs lugas: „Rā tu man-tā eſ tew,” „Weena tase tehjas” un „Generala uniforma.” Iſrahdiſchana bija weilla un teizama. It ihpachī pelnija uſſlaweschana un atſihſchanu Klein kundene un Allunana, Porescha un Fischora fungi.

Swehliki heidsahs ar muſiku un ſkunſtigahm ugu nim dahrsā un balli Schirkenhöfera fahlē. Lai gan tik leels lauſchu pulks bija kopā, tomehr meers un preefu lihgsmiba ne kur netika trauzeti. Tā ſwinetee brihwestibas ſwehliki dos to ſlaidrako leezi, ka Latweeschi prot walkat un zeenit dahwatas brihwestibas. Un ſchini ſinā ſwehliki paliks wiſeem, kam fruktis filta ſirds preefch Latweescheem pulſi, labā dahrgā peemīnā.”

Rīgas Latweeschu labdarifchanaſ-beedriba

ſawam ſkolas-namam 25. augustā lika grunts-akmini un pee tam ari ſwineja ſchihs ehkas ſpahres-ſwehliks. „Ta buhs ſeela un ſalta ehka,” rakſta „Balſs.” „Augsti zehlahs winas jumta karogeem un ſatumieem puſčkotas ſpahres pahr zitu namu junteem Maſkawas ahrpilſehtā. Prahws ſkolas draugu pulks bija eeradees uſ ſwehliki weetas. Školas apalſchtahſchā notika grunts akmena eemuhreſchana. No muhſu dſeedatajeem dſeedatai dſeeſmai atſkanot, eelika ſkardes lahdite ihſu Rīgas Latw. labdarifchanaſ beedribas wehſtures aprakſtu lihds ar weenu numuri no latra Latweeschu laikraſta un lahdus kalendarus un lahditi eemuhreja nama muhri. Tad preefchneezes weetneeks R. Kalnina īgs runaja eewehrojamu runu par dibinajamas ſkolas uſbewumu. Winsč uſrahdija, fahdu ſwarigu ſtahwotli eenem tautas dſihwē mahtes un ka tautas ſelfchana jeb nihſchana ſtahwot ſakarā ar tautas ſeewu kreetnibu jeb nefreetnibu. Tadeht latrai tautai jaraugahs uſ to, ka winas ſkaiftakā audſe tiltu uſaudſinata tikumu kreetnibā un tautas miheſtibā. Beidsamajā ſinā teekot pee mums wehl dauds grehloti. Augstala ſeeweſchu iſglihtiba efot tahta, ka wina padara muhſu ſeewas tautai par ſweschneezem. Dibinajamas ſkolas mehrkis efot, ſchini truhkumam lihds. Zaur ſkolu tiſchot paſtrahdats ſwehliki neſoſchs darbs. Tadeht ari efot latra tautas dehla un drauga peenahkums, ſchai ſkolai ſawu valiħdsibu ſneegt un to ſargat.

Kunai beigtai, dſeedataji dſeedaja Jura Allunana paſhſtamo dſeeſmu: „Ne wiſ ſlinkojot un puhtot tautu labā godā zel.” Tad gahja wiſ ſwehliki daliibneeki uſ augſchu, kur ſem ſpahrehm bija eetaiſita droſcha uſtureſchanahs weeta. Tur winus apfweizinaja nama buhwetajs Medna kungs. Pee glahſchu ſkanahm uſſauza jaundibinajamai ſkolai daschaſ augtas laimes un iſſazija daschaſ labas wehleſchanahs. No Rīgas Latweeschu beedribas puſes tais iſſazija A. Webera, Jonatana un Beribas beedribi wahrdā Leekneja, Latweeschu amatneelu beedribas wahrdā Zelina, Kurſemneku wahrdā G. Mathera ūgi. Pawafaras beedribas preefchneeks E. Bange kungs bija atſuhtijis ſawas labas laimes wehleſchanas zaur telegrafu un bes tam fahds Ridſineeks bija atſuhtijis apfweizinachanas wahrdus ſkaiftos rihiņu poſminīs ſaiſtitus.

Lai ſtahw tik augſti Latweeschu meitenu ſkolas gods un ſlawa,zik augſti pažehlahs nama kriņis pahr apfahrteju namu junteem.”

Pafcheem mums tē buhtu japeeſihamē, ka G. Mathers nerunaja wiſ „Kurſemneku wahrdā,” bet tikai „no Kurſemneku puſes,” jaundibinatai ſkolai nowehledams labas ſekmes.

Daſchadas ſinas.

No Getſchjemes.

Peterburgā topot buhweta pirmā pirofilina (ſchaujamahs bomwilas) fabrika. Lihds ſchim bija wiſā Eiropā tikai preejas tahtas fabrikas, proti Anglijā, Franzijā, Pruhſijā un Austrījā, kas peedereja waſdibahm, un weena primat-fabrika Parīze. Lihds ſchim Kreewu waſdiba pirkta pirofilinu ahrſemēs un maksaja wairak ne kā 40 rub. par pudu.

Peterburgā, 1. septembrī, pusdeenā, Šchodeen notika 27. iſloſeſchana no II. 5% premijas aileenejuma un leelakee wineſti iſnahza uſ ſcheem numureem:

200,000 rub. uſ NNr. 7,035—48,
75,000 " " 15,260—9,
40,000 " " 1,465—7,
25,000 " " 15,140—11.

3 wineſti à 10,000 rub. uſ NNr.: 9,249—48, 11,879—22, 9,403—31.

5 wineſti à 8000 rub. uſ NNr.: 8,256—22, 8,570—34, 8,947—42, 176—19, 6,846—20.

8 wineſti à 5000 rub. uſ NNr.: 11,123—39, 16,666—7, 94—16, 19,687—50, 19,340—49, 15,877—26, 14,055—3, 15,121—14.

20 wineſti à 1000 rub. uſ NNr.: 4,103—23, 14,650—35, 10,456—28, 19,012—20, 3,319—4, 19,145—15, 16,595—43, 5,762—41, 9,486—47, 18,910—36, 10,412—36, 14,046—47, 13,336—42, 1,906—26, 1,975—24, 4,525—36, 7,089—25, 13,947—29, 9,479—16, 8,119—6.

Wineſti à 500 rub. uſ NNr.: 4758—1, 8663—1, 14713—1, 15912—1, 18526—1, 19842—1, 9354—2, 16755—2, 422—3, 4643—3, 7195—3, 9661—3, 14282—3, 15840—3, 18073—3, 18259—3, 1323—4, 3618—4, 5043—4, 13605—4, 16309—4, 63—5, 832—5, 6926—5, 12304—5, 3596—6, 7626—6, 11112—6, 15009—6, 15351—6, 15563—6, 3265—7, 3325—7, 3827—7, 6345—7, 12960—7, 16488—7, 16967—7, 17975—7, 19299—7, 8492—8, 9846—8, 11766—8, 12412—8, 1607—9, 5476—9, 7212—9, 10926—9, 15499—9, 19217—9, 609—10, 2469—10, 6097—10, 9480—10, 9572—10, 1346—11, 3903—11, 4204—11, 4950—11, 7654—11, 12030—12, 13500—12, 2096—13, 2449—13, 3909—13, 4176—13, 8327—13, 8912—13, 18726—13, 3721—14, 17264—14, 15118—15, 1511—16, 2271—16, 4947—16, 10306—16, 15916—16, 17538—16, 19386—16, 821—17, 1615—17, 8698—17, 7593—17, 12703—17, 7671—18, 16338—18, 2425—19, 2960—19, 3561—19, 13573—19, 16087—19, 17274—19, 54—20, 17671—20, 19518—20, 1291—21, 10247—21, 14902—21, 14712—21, 16154—21, 17979—21, 1512—22, 2203—22, 4175—22, 7392—22, 9139—22, 15893—22, 15973—22, 16284—22, 1987—23, 3172—23, 5276—23, 11953—23, 14970—23, 18614—23, 721—24, 7159—24, 8581—24, 1898—25, 4161—25, 6267—25, 6965—25, 11287—25, 17061—25, 7405—26, 7623—26, 8063—26, 11792—26, 13748—26, 266—27, 659—27, 1869—27, 8506—27, 13952—27, 14241—27, 14539—27, 15484—27, 15512—27, 19620—27, 1209—28, 7284—28, 12950—28, 15136—28, 15498—28, 17578—28, 7295—29, 8315—29, 11245—29, 12992—29, 14623—29, 14661—29, 19842—29, 3146—30, 4062—30, 7410—30, 7633—30, 8538—30, 10923—30, 11595—30, 11919—30, 12339—30, 13439—30, 708—31, 1379—31, 2820—31, 7470—31, 9253—31, 10722—31, 11437—31, 15287—31, 17672—31, 439—32, 5515—32, 7644—32, 7703—32, 7792—32, 10439—32, 16866—32, 18076—32, 18119—32, 609—33, 8535—33, 8825—33, 17915—33, 7132—34, 10185—34, 6195—35, 11709—35, 12286—35, 14097—35, 388—36, 3320—36, 15152—36, 16087—36, 450—37, 3484—37, 18202—37, 2626—38, 3802—38, 8024—38, 8860—38, 9381—38, 2054—39, 3671—39, 7771—39, 8919—39, 10618—39,

14129—39, 15607—39, 15672—39, 17645—39, 19660—39, 3622—40, 4655—40, 10882—40, 11548—40, 13148—40, 18330—40, 8398—41, 15596—41, 2018—42, 6383—42, 7420—42, 9184—42, 16673—42, 19920—42, 7343—43, 9765—43, 1600—44, 2504—44, 2833—44, 5480—44, 5850—44, 10154—44, 2328—45, 2671—45, 4303—45, 4544—45, 11518—45, 19942—45, 609—46, 1063—46, 6122—46, 10165—46, 11191—46, 17193—46, 18129—46, 18630—46, 12581—47, 17563—48, 458—49, 5114—49, 9542—49, 12219—49, 16030—49, 9531—50, 9683—50, 10111—50, 13228—50, 16244—50.

Izsmalafschanači iſloſeja ſchihs 60 ſehrijas: 503, 1791, 2463, 3666, 3833, 4717, 6023, 7086, 7268, 7565, 7678, 7900, 7961, 8127, 8152, 8542, 8567, 8938, 9090, 9364, 9659, 9806, 9945, 10165, 10193, 10280, 11282, 11526, 11578, 11637, 11759, 12128, 12263, 12454, 12505, 12578, 12763, 13191, 13430, 14408, 14559, 14594, 15553, 16133, 16441, 16624, 16776, 17252, 17347, 17462, 17657, 17694, 17742, 17798, 17929, 18051, 18135, 19112, 19401, 19607.

No Zarskoje-Selas. Sawas awises 34. numurā mehs pāfneidsahm „Goloſa“ ſinajumu par waras darbu, ko kahds mahjas ihpaſchneeks Zarskoje-Selā paſrahdajis, ſawu ſewu kahdā welwē pee ſtava preekehdedams. Tagad „Now. Wrem.“ dabujuſti dīrđet, la ſewa pē iſmelleschanas iſteiſu, ka ſtarb winu un winas wihr pastahwejis ſawſtarbigs nolihgums, pehz kura tee weens otru ſtehguschi kehdē, raugotees pehz tam, kursch no abeem eedſehrees, un ka ſchē tapehz no moziſchanas newarot buht ne kahda runa. Kehde preeſlehtgais, waj nu wihrs jeb ſewa, dabujis drufku brandwiha un uſloſhamo un palizis til ilgi preeſlehtgais, tamehr reibumu iſgulejis.

Par studentu dalibu pē politiſkahn jaufſchanahm. Awise „Otgolofski“ rakſta, ka no 1873. lihds 1879. gada pirmajeem mehniescheem pa wiſam kahdas 1800 personas tikufchaſ nemtas iſmelleschanā politiſku noſeegumu deht un ſho pulka bijuſhi 600 studentu no augſkolaſahm jeb garigeem ſeminareem. Kā ſinams, beidsamā laikā studentu daliba pē politiſkahn jaufſchanahm pastahwigi gahjuſe majumā. Winu weetā politiſķas prozeſes tagad wairak reds kaufmanu dehlus un dehla dehlus, kaſ ſoti maſ ſkolas jeb ne kahdu ſku no dabujuſhi.

Pahrgroſſchanas augſtōs walſtā amatōs. Peterburgas „Herolda“ iſbīrdis, ka ſchahdas pahrgroſſchanas augſtālōs walſtā amatōs eſot gaſdamas: Reiſarifka Augſtiba Leelfirſis Trona-mantineeks tikſhot eezelis par Peterburgas kara-ſpehka aprinka un gwardes wiſkomandantu; R. A. Leelfirſis Vladimiris Alekſandrovitſch par kara-ſkolu preeſchneku. Apgaiſmoſchanas ministers grass Tolſtoi atſtahjot ſawu amatu un wina weetā eestahſhotees lihdschinigais kara-ſkolu pahrwaldneeks, general-adjuants Iſakows. Tagadejs Odesas general-gubernators, general-adjuants Todlebens, tapſhot eezelis par walſtā ſelu-miniftri.

Rigas Lapa. Daubreibis mums jau bijis eemeſls, uſrahdit R. Lapas nepeebodamas wahjibas Latweeſhu walobas ſinā. Kuram Latweetim nebuhs no ſmeelieem jaſratahs, tad tas p. p. Rigas Lapa laſa: „Kad bija pirmais ſolis ſanonadē taifts, tad tila kerti pē olupazijas.“ Tahdus ehmuſ tur war atraſt weſumeem, kad ari nemas nerelkintu, ka wiſa Rigas Lapa ir pehz Wahzu walobas ſumeeem ſalikis tulkojums. To joku deht tikaſ japeſiſhme, ka p. p. ſcheneenes Wahzu awiſes ar wahrdnijes paſiħgu latru Rigas Lapa ralſtu wahrdu pehz wahrdwa war pahrtukot un uſnemt, beſ ka Wahzu walobas ſlikumi buhtu pahrlahpti. — Bit gahrbi nu par wiſu to jaſmeijahs, til dauds ir janoschehlo, ka tahdas behdigas wahjibas ne retis ari miſeſchanas ſazek. Weenu tahdu miſeſchanas pate „R. Lapa“ uſrahda. „Balt. Semt.“ 35. numurā mehs neſahm un pahrspreedahm „R. Lapa“ ralſtu par pagasta-likumu pahrtaiſchanu. Starb zita ſchini ralſtu ir ſazits: „Preeſchlikums, pahrgroſit tagadejo pagasta-weetneku pulka ſtaſtahdi ſaimneekem par labu, at-rābīs 16 draudſes lungu pulka til 3 pēekritejus.“ un tad taſlač: „Sa-pulze ſpreedumeem par pagasta-weetneku pulku ſtaſtahdi — — war til pēekriſt.“ — Bet kaſ iē nu ir „ſapulze ſpreedumis?“ Japeenem, ka ſho „ſpreedum“ ir iſſazijuschi jeb „taifjuſchi“, ka „R. Lapa“ ſaka, tee 3 „pēekriteji“ un ka tee ziti 13 draudſes-lungi turpretim tē ne ka nam ſpreeduſchi. Un tad eewehro minetā ſapulze karakteri, tad tas ari zitadi nebuht newar buht. Draudſes lungu neſanahja wiſ uſ augſtā ſeſas pawehli, kur wiſi tad lopā buhtu bijuſhi lahtiga ſapulze, kaſ noſpreeſch

pehz baſlu waſakuma; nē, wiſi ſanahja gluſhi priwatis, kaſ leelams preelſhā ſemneetū-leetu ſomifjai, kura tos, latru par ſewi, viſa uſaižinajuſi iſſazit ſawas domas, waj pagasta-likumis kaſ pahrtaiſams, waj nē. Tapehz newis draudſes lungu ſapulze, bet laſes draudſes lungu par ſewi ſomifjai liks preelſhā ſawas domas. Tee 3 ūgi laikam palits pē ſawa „ſpreedum“ un mehginahs pērahbit, ka pagasta weetneku pulks jaſtaſhda zitadi, ne ka lihds ſchim, turpretim ſee ziti ſho jautajumu nebuht nepeeminehſ, un tadehē ne wiſ wiſi, bet to 3 draudſes lungu domahm jeb ſpreedumam viſa japeſoſahs. Waj „R. Lapa“ ſchim „ſpreedumam“ pēekriſt jeb titai zaur neſlaidru walodu ſewi par pēekriteju iſrahdijuſi, tagad gan war aſiht, jo ſagad wiſ ſawu ſtahwolli ſchim ſinā ſlaidei iſſazijus; bet toreis to newareja ſinā un viſa ſapeenem, ka wiſi ari pēekriſt to 3 lungu domahm. — Kamehr wiſi nu peenahktoſ, ſawas walobas-wahjibas aſiht, noscheklot un tab nopeetni labotees, tamehr wiſ ſawu turpretim ſawu 200. num. Iluhy mums wiſu un aſla jau leeta wahrdus, ko tāhdai prahigai ſapai, ka wiſ ſawu ſawu ſtehwoſli ſchim ſinā ſlaidei iſſazijus; bet toreis to newarot ſagaſdit ac. — Us tāhdeem pahmetumeem goda-prahis mums aſleebi ŏtibidet; bet gan mums wehl ſapchā ſeckā kaſ ſapeſiſhme. — „Rigas Lapa“ laikam aſluuſ ſawu miſeſchanas, tagad grib noleegt, ka wiſ ſawu ſeekritiſ ſraudſes lungu domahm par pagasta wezaļo ſtrahpes-waras paplaſchinashanu, jo tanis wahrdōs: „pagasta wezaļo ſpehku pawairot, ſawu wiſ ſeſiſbu iſplatiſchanu“ no tāhdas ſtrahpes-waras „nar bijuſe it ne kahda runa.“ Ir gan bijuſi, mihič Lapi! Jo kad jau weenlahrt nebuht nar jaschaubahs, ka pagasta wezaļo ſpehku pawairot“ un „wiſ ſeſiſbas paplaſchinat“ noſiſhme ne ween ari, bet it ihpaſchi wiſ ſtrahpes-waru pawairot, tad ſaw ſoram ſahrtam ari ſkaidros wahrdōs iſſazits originala ſinā „Zeitung für Stadt und Land“ tur ie runa no „Macht- und Competenzverteilung der Gemeindeältesten.“ Walobas ſinā ſchis teikums gan ie tihi neeli (waijadeja ſazit: Erweiterung der Macht un Competenz des Gemeindeältesten), bet ſchaubitees tātſhu newar, ka tē ie runats no pagasta wezaļa waras un amata ro b eſchū paplaſchinashanu, kurai kā prethwars atkal nodomata uſraugutees ſtrahpes-waras paplaſchinashana, pret ko pate „R. Lapa“ tit pareiſi un bedſti ſarojuſi. — Teſcham nar iſprotams, kamdehē „Rigas Lapa“ muhičigī nodarbojahs ar wahrdū groſſchanu, ar noleegſhanu re! — Gij un negrehlo wairs tik weegl-prahigai, mihič amata-mahjina!

No Tehrpatas. 25. augustā ūga atlahta Tehrpatas ſemkopibas un uguns-dſehſchamo riſku iſſtahde. Iſſtahditi ir pa wiſam 404 uguns-dſehſchamee riſki. Pirmā nodalā ir ſprizes un ziti uhdens riſki. It ihpaſchi bagatigi ir apgahdata lauku apſtrahdaſchanas riſku nodala. No 26 iſſtahdītahm moderneezibahm 5 ir iſſtahdītas no ſemneekem. It ihpaſchi eewehrojami ir no draudſes ſkolotaja Roſſmana iſſtahdītee mahju ruhpneezibas raſchojumi, no kureem gaiſchi war redset, kahdu ſwehtibu Klauson-Kaas lunga mahju ruhpneezibas kurſs atneſis. Semkopji, tāpat ka ſiteem gadeem, noturehs ari ſhogad ſapulzi.

No Zefiwinas. Schejeenes wiſi neſen viſa ūgadees kahds ſkunſtiku-rahdītajis (Schwarzklünſler) Leopolds Heinz, kaſ ſewi ſauzahs; „Der Bauberer des Nordens“ (ſeemeļu ſihlneeks). Schejeenes baſnizkungs Auninſch wiſam viſa atlahtis, walſtā ſkolas augſchējā ſlaſe ſawas iſrahdiſchanas (Vorſtellungen) iſdarit. Walſtwalde wiſam klaſi preelſh wairak reiſu iſrahdiſchanas iſ-iſtreja. Pee tāhs paſchas reiſes ari muhič ſeen. pag. wezaļa, ar ſitu laipnigu pedaliſchanas, gribjeja pehz ſkunſtiku iſrahdiſchanas weefigu-wakaru iſrihlot un naudas atlikumu preelſh jaunā ſkolas buhwes iſleetaſ. Walſt-wezaļa, ar ſkolotaju Abel lungu nogahja ſee baſnizlunga, paſaušanas iſluhgtees, bet tas wiſus weefigu-wakarus, ka ari to iſrihlotajus itin bahrgi no-teſadams atraidijis.

Seedonu Juris.

No Kalnamuiſchās (Dobeles apr.). Swehtdeen, 22. julijā eefwehtija tureenes jaunos ſapus. Pehz noturetas Deewa-kalpoſchanas iſneſa no pulkſtēna-nama kruſti, kuram baſnizkungs, pawadits no kesteria un leela ūgadu-pulka, dſeedabami gahja pakal. Pa ſwehtiſchanas-zeremonijas laiku Kalnamuiſchā ſoris dſeedaja pahris dſeeſmas. Kā

dsirdeju, tad jaunajā kapehtā nebuhsjot — tā wezajā — latram
sawa grunte, bet libki tifshjot no weenas weetas glabati. I. B.

No Leepajās. Stetines melderī uspirka lihds šchim īoti daudz
Kreewu rudsū un tad lahdas 75% no milteem pahrdewa Dahneem,
Sweedbreem, Norvegeescheem ic. Tagad Wahzu kapitalistii nodomājuschi,
ar Wahzu kapitalu Leepajā buhwet leelas ūdmalas, lai waretu no
apgruhtinadamahm tules operazijahm issargatees. Saprotams, ka
Wahzijas melderī un ari fugineeki zauri to zeetihs leelu ūlahdi, jo
Kreewu rudsus, kas nahza iš Baltijas ostahm, weda lihds šchim us
Stetinu pa leelakai dalai Wahzu (Stetines) twaikoni. No Leepajās
turpretim milti ees us Sweedriju un Norwegiju, pa leelakai dalai ar
Anglu un seemeļ-walstju sehgel-lugeem.

No Øbesas. Frolows ir tas weenigais bende Kreewijā. Wina pastahwigā ufturefchanahs weeta ir Maßlawa, tureenes zeetums; no tureenes tas zelo us tahn pilſehtahm, kur ta waijaga. Winſch pafahra Øbesa Lufjanowu, Peterburgā Solowjewu un Kijewā Wiltſchanſtu, Gorski un Fedorowu.

No Kasanas. Preefsch lahda laika lauwa bija islausees no Nikolaja-platschha svehrnizas un ujkrritis fuhrmana sirgam. Ta fuhrmanim, ka ari dahmai, kas ratds sehdeusti, isdeweess isbehtg. Svehrnizas ihpaeschneels apgahdajis ar kopeju palihgu buhri un nostahdijis to lauwam preefschha; svehrs paflausijis sawam fungam un lihdis eekschha. Bet tik ko winsch manijis, ka durwis aifreht, tad tas islausees atkal ahrâ. Nu svehrnizas ihpaeschneels dabujis zitu, stipraku buhri; lauwa bijis ari schoreis paflausigs un tizis fanemits. Par saplosito fuhrmana sirgu lauwas fungs aifmaksajis 80 rub.

No Rijewas. „M. D. Z.“ raksta: Preihsch lahdeem gadeem eepasinahs kahds 19 gadus wezs gimnasijs, Nikolajs Gorinewitschs, ar nihilisteem, bet winu darbi tapa winam tik reebigi, ka tas no teem pa wiham atrahwahs. Bet nihilisti baibijahs, ka winu lihdschinigais beedris tos waretu nodot waldibas rokās, un tapehz isbaroscha komiteja nolehma, ka Gorinewitsch nonahwejams. Breejmas paredsedams, jaunellis ajsbehga us Odesu, bet ari tur winam nedewa meera. To ajs-wilinaja wakarā us lahdu weetuligu weetu un tur nahwigi eewainoja. Kad tas jau bes faimanas guleja pee seimes, tad laundari, kas to laikam tureja par miruschu, aplehja wina gihni ar fehr-ſkahbi, lai lihki newaretu pasiht. Otrā rihtā to atrada ſchāi breefniigā buh-ſchanā un ajsveda uſ ſlimnizu, kur to tik tahlu isahrsteja, ka wareja ajswest us Peterburgu, kur nihilisti iſmekleſchanas jau bija ſahkuſchahs. Relaimigais gan labojahs, bet wina labā roka un lahja palika bes juſchanas un wina gihmis iſſlatijahs breefniigi. Stiprā ſkahbe bija gandrihs wiſu meeſu noehdusi; deguns, auſis un mati bija noehsti un azis gluſchi iſtezejuschas. Bija ihſta dſihwa mirona galwa! Panihkuſi, ka wina meeſa, bija ari wina dwehfele. Tadehk lai tas jau agri bija materialismā mahzibas eesihdis, tad tas ari religijā newareja ne lahdas apmeerinaschanas atraſt un iſmifa. Winsch mehginaja nogalinatees. Ta to atrada kahds augsts wihrs P—w, kas, no zilveku miheleſtibas dſihts, apmieļe zeetumus un ſlimnizas, lai winu apdihiwotajus waretu cepreezinat un teem ar padomu un darbeem palihdset. Winsch iſnehma noscēhlojamo jaunelli iſ ūzuma ſlimnizas, lika to pahrwest pee ūzis mahjās un tur ruhpigi kopt. Augſiſrdigam wihrām iſdewahs, jaunelli atkal peegreest pee tizibas. Schim brihscham Gorinewitschs uſturahs graſa B—i muishā. Balts apſegs pahrklahj wina nejauļo galwu, ar kreijo roku tas lasa it nopeetni neredsīgo bīhbeli un panejs ar kriſtigu pazeetibu ūzu gruhto līstenti.

Politifks vahrſtats.

G. M. Rigā, 3. IX. Pagahjuſchās nedelas wiſjaunakās ſinās laſitaji atrada wehſti, fa Afganistanas galwas-piſehtā Kabulā Anglu ſuhtnis lihds ar paſihgeem un wakti noſauti. Par ſcho ſlepkoſtibū un tahs augleem tagad peenahkuſchās jo ſihkafas ſinas. Pebz tahn tur dumpis eſahzees zaur lahdeeni lara-pulkeem, fas laikam no lahdeem angſtaleem wihereem bijuſchi uſrihditi, un kureem wehlak prastee Kabulas lauſchu pulki peeklita. Emirs Jafubs eſot puhlejees, dumpineekus ap-

meerinat, bet tee eelausufshees wina pascha pilu un islaupijsufchi arsenalu. Kad usbruksfhana pret Angleem eefahluufhs, tad emirs Jakubs nofuhijis pee dumpineekem tahdu generali, tas tos lai apmeerinatu, bet dumpineeki generali atdsinufchi atpakal un pee tam to wehl nahwigi eewainojuufchi. Beidsot emirs fuhtijis fawu dehlu, bet ari tas ne-atradis paklausib. Emirs Jakubs telegrafeerejis Indijas wihe-kehninam, ka winsch pats efot breesmās un luhdsotees no Angleem palihdsibas. — Baj wifas fchihs sinas taisnas, israhdihees wehlat. Anglu waldiba lihds fchim ijrasha, ka wina emiru Jakubu tura par newainigu, un ka nelaime notikuse zaur tahdu dumpi, pee tam pate Afganu waldiba newainiga. Zaur to Anglu waldiba laikam grib aissbildinat fawu meera flehgshani ar emiru Jakubu, jo zitadi tai waretu pahrmest, ka wina no ta lahwufhs peewiltees. — Tagad Angli, ka dsird, taisahs eenemt wifu Afganistanu, bet Kreewija us to newar skatitees meerigi, jo zaur tahdu eenemshchanu Anglija fawu waru pahrali isplatitu Widus-Asija, kas Kreewijai waretu skahdet. Daschas Kreewu awises doma, ka Afganu jautajumu zitadi newarot isschikt, ka tik no Anglijas un Kreewijas lopā. „Golojs“ dod padomu, Afganistani mislabaki isdalit starp Kreewiju un Angliju. Ta ka Angli Kreeweem weeneem pascheem nelahma isschikt Balkanu pusfalas jautajumus, ta tagad ari Kreewija laikam nelaus Anglijai weenai paschay isschikt Afganistanes leetu. — Dumpineelu pulki Kabulā efot bijusufchi Gerateschi, kas jau sen pasihstami par nemeerigeent laudihm un Kabulas waldibas nezeenitajeem. — Slepkaniba Kabulā ir wifā Indija pee tureenes Angleem modinajuše breesmigas dušmas. Tee pahrmet waldibai, ka ta pagahjuſchā karā pret Afganeem isturejufhs pahral wahji. Zaur to, ka Anglu kara-spehks ne-eenehmis Kabulu, efot pee Afganeem tikuſchas modinatas domas, ka Angli no teem bihstotees, un tahdas domas tos padarijuſchas tik beskaunigus. Waldiba ar fawu pahrsteigtu meera dereschhanu efot wifū famaitajuſe. Daschi pagehr, ka Kabulas pilſehta, kur jau otru reiſ notikuse Anglu apkauſchana, teekot pilnigi isposta. Wehlat par mineto slepkawibū peenahf wehl ſchahdas sinas: Emirs pasinoja Rahdaharas gubernatoram notikumu Kabulā un uſdewa tam, Anglu padomu paklausit. Tahlat: Emirs fuhtija draudſigu agentu us Alikeilu pee Anglu majora Konnolij, lai tas isprafitū Anglu padomu. Par emiru wehl ar weenu ne las droſchi naw ſinams. Pee robeſchahm un Kandaharā walda meers. — Emirs isturejees par usbrukſhanas laiku draudſigi, bet dumpis bijis ar eeprecksheju apdomu isrikots. Indijas wihe-kehninu zer, ka dumpis taps drihſā laikā opſpeefis, un naw lihds fchim palihga ſpehkuſ paqehrejis.

Wahzija. Saķērētu jemē tagad sozial-demokratus līpri waijā. Izhpaſchi waldiba puhlejahs, ka sozial-demokrati nedabutu peedalitees pee parlamenta veħleħchanahim. Nemnizā sozialisti bija jaſtahdijuschi kahdu ūlepenu zeljħanas-komiteju, bet teem peepeschi uſbruka polizeja. Viſi ūapulzeteet tika apzeetinati, winu pulkā ari parlamenta lozelki Wahltiehs un Wiemers. Schos ar strikeem jaſebja un wiſ-pirms noweda polizejas areſti un tad uſ teefas zeetumui.

Austrija. Kahda Ungaru avise dod iſſtaidroſchanu par graſu Andraſchi atkahpſchanos. Andraſchi weſeliba eſot teſcham paſikuſe wahja zaur leeleem puhiineem, kahdi tam pehz San-Stefano meera lihguma noſlehgſchanas bijuſchi jaleeto preekſch ſchi lihguma iſpoſtiſchanas. Schis lihgums eſot graſam Andraſchi nahzis negaibot; wiſch nemaj ne-eſot gaidijis, ka Kreewijja zaur minetu lihgumu pa- darihs Balkanu puſhalā til leelas paſhrofſchanas. Nu winam bijis ja puhelejabs, peedabuht wiſas leelwalſtis pret Kreewiju. Tas winam nu, lä ſinams, eſot loti laoī iſbewees, bet zaur to wiſch ari eſot tä no puhelejies, ka tam atpuhſchanahs eſot waijadſiga. No tam ari ſekotees labi augli kahdā zitā ſinā. Kreewijja eſot ſapratuji, zif ſliktis wiſas ſtahwolliſ zaur Austriju paſizis, un na koſchā laikā eſot gaidamas ſtarb abahm waſtim daſħas nopeetmas farunas, kas warbuht weeglaki buhſhot galā wedamas, kad grafs Andraſchi nebuhſhot Austrijas ahrigu ſeetu wadonis.

Zil schihm sinahm tizams, warbuht israhdihs nahlotne. Tilai tas japeemin, fa pret San-Stefanas meera lihgumu wišiwhwaki isturejabs Angli. Wehlak sinams israhdijs, fa pee schihs pretoschanahs ari firstam Bismarkam un grafam Andraschi ir laba dala.

